

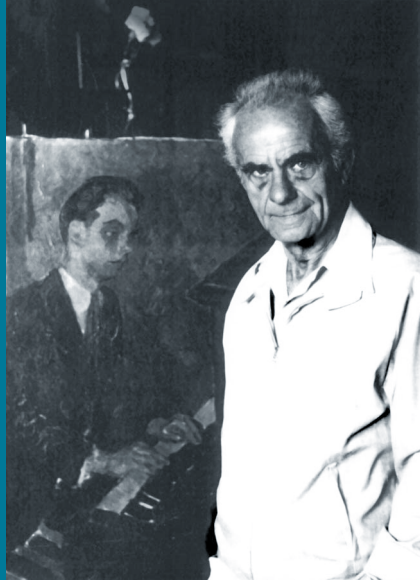
Roman Maciejewski

Roman Maciejewski

PWM
EDITION

Roman Maciejewski

Urodzony w 1910 roku w Berlinie, gdzie rozpoczął naukę gry na fortepianie w Konserwatorium im J. Sterna. Studia muzyczne kontynuował w konserwatorium w Poznaniu i w Warszawie. Już pierwsze młodzieńcze utwory przyniosły mu znaczny rozgłos. Jego nauczycielami byli Kazimierz Sikorski, Karol Szymanowski i Nadia Boulanger, w Anglii pracował dla sławnego baletu Kurta Joosa, a w Szwecji przez szereg lat komponował muzykę do przedstawień teatralnych Ingmara Bergmana. W 1934 roku wyjechał na stypendium do Paryża, a następnie przebywał w Anglii, Szwecji, Stanach Zjednoczonych i na Wyspach Kanaryjskich. Ostatecznie osiadł w Szwecji, gdzie zmarł w Göteborgu w 1998 roku. Był wybitną postacią wśród kompozytorów polskich, a także koncertującym pianistą, dyrygentem i założycielem amerykańskiego chóru The Roman Choir. Do Stanów Zjednoczonych wyjechał na zaproszenie Artura Rubinsteina, który był jednym z pierwszych wykonawców jego *Mazurków*. Spuścizna kompozytorska Romana Maciejewskiego jest bardzo różnorodna. Trzon stanowią utwory fortepianowe (m.in. kilkadziesiąt *Mazurków*, koncert na dwa fortepiany – *Pianoduo concertante*), pisał też utwory orkiestrowe (m.in. *Allegro concertante* na fortepian i orkiestrę) i kameralne. Tworzył kompozycje chóralskie i transkrypcje klasyki na dwa fortepiany. Dziełem życia Maciejewskiego jest jednak monumentalne *Requiem*.



Roman Maciejewski z portretem namalowanym przez Zdzisława Ruszkowskiego w Paryżu w 1936 roku / Roman Maciejewski with the portrait painted in 1936 by Zdzisław Ruszkowski in Paris

Próba The Roman Choir w Los Angeles (1972) / A rehearsal of The Roman Choir in Los Angeles (1972)



Roman Maciejewski

Born in 1910 in Berlin, where he started his musical education at the Stern Conservatory. He continued his musical studies at the Conservatory of Music in Poznań and the Higher School of Music in Warsaw. His early works brought him considerable renown. In 1934 he went as a scholarship holder to Paris and then to England, Sweden, the United States and the Canary Islands. Finally he settled in Sweden where he died in Göteborg in 1998. He was an out-

standing figure among Polish composers as well as a concert-giving pianist, conductor and the founder of the American choir The Roman Choir. His teachers were Kazimierz Sikorski, Karol Szymanowski and Nadia Boulanger; in England he worked for the famous Kurt Joos ballet and for a number of years in Sweden he composed music for Ingmar Bergman's theatrical performances. He went to the United States of America at the invitation of Arthur Rubinstein, who was one of the first performers of his *Mazurkas*. Roman Maciejewski's compositional output is diversified. Beside chamber and orchestral works (including *Allegro concertante* for piano and orchestra), the main part of his work consists of piano works (including several dozen *Mazurkas* and *Pianoduo concertante* – concert for two pianos). He composed incidental music, choral works and transcriptions of classical works for two pianos. His monumental *Requiem*, however, is the work of his life.



Irena Paczkowska, Jan Lechoń, Maneta Zamoyska, Karol Szymanowski, Felicja Kranc, Jerzy Paczkowski, Roman Maciejewski (Paryż 1935) / (Paris 1935)



Artur Rubinstein, Roman Maciejewski (Los Angeles 1975)

Roman Maciejewski



Przy pianinie (Warszawa 1972) /
At the piano (Warsaw 1972)

Groźny kryzys zdrowotny, który Maciejewski przezwyciężył dzięki nowemu stylowi życia (diecie wegetariańskiej, jodze i medytacjom), zmienił jego system wartości oraz poglądy na świat i sztukę. Dzięki temu odzyskał siły i odrodził się duchowo. Najważniejszy stał się dla niego sam fakt istnienia, a dopiero potem jego różne przejawy, łącznie z tworzeniem muzyki, czy dbaniem o jej upowszechnianie.

Zdarzały się w moim życiu okresy, kiedy zapadałem w milczenie, bo chcąc wyrazić siebie, przekazać swą wewnętrzną prawdę, trzeba ją najpierw poznać, a najlepsza ku temu droga wiedzy – jak sądzę – poprzez milczenie i wstuchanie się w siebie.

(L. Winnicka, *W poczekalni nieba. Rozmowy o życiu i śmierci*, Warszawa 1999)

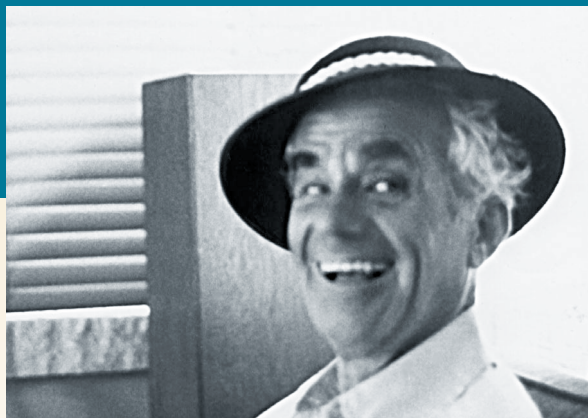
Moja praca. Dotychczas poświęciłem dla niej wszystko to, do czego normalnie dąży każdy człowiek i artysta – poczucie użyteczności, uznanie, powodzenie, sława, majątek. [...] Oczywiście następstwem tego jest fakt, że stoję z dala od wirów publicznej aktywności artystycznej, że nie mam kon-

taktu ani z publiką, ani z agentami, czego znakiem jest pusta kieszeń i nazwisko, znane tylko garstce. Ale za to mam czas, zdrowie i zadowolenie z dokonanego obowiązku.

(List kompozytora do brata, Zygmunta Maciejewskiego, 4 IV 1957)

Dla mnie komponowanie nie jest sprawą wyboru środków technicznych. Pracując, znajdowałem się zawsze w napięciu emocjonalnym i zawsze kontrolowałem to napięcie moim intelektem, z czego sobie kiedyś nie zdawałem sprawy, [starałem się o] zgodność mojej muzyki z naturą, a przede wszystkim z prawami akustyki.

(T. Kaczyński, *W zgodzie z naturą*, wywiad z R. Maciejewskim, „Tygodnik Powszechny” nr 12, 19 III 1995)



W Tatrach /
In the Tatra Mountains (1986)

A serious health crisis, overcome by Maciejewski owing to a new way of life (a vegetarian diet, physical exercises, yoga and meditations), changed his system of values and his views on the world and art. He regained his strength and experienced a spiritual rebirth. The very fact of existence became most important for him and only then its different manifestations, including the creation of music and its dissemination.

There have been times in my life when I have fallen silent, because if one wants to express oneself, convey one's inner truth, one has to get to know it and the best way to this is – in my opinion – by keeping silent and listening to oneself.

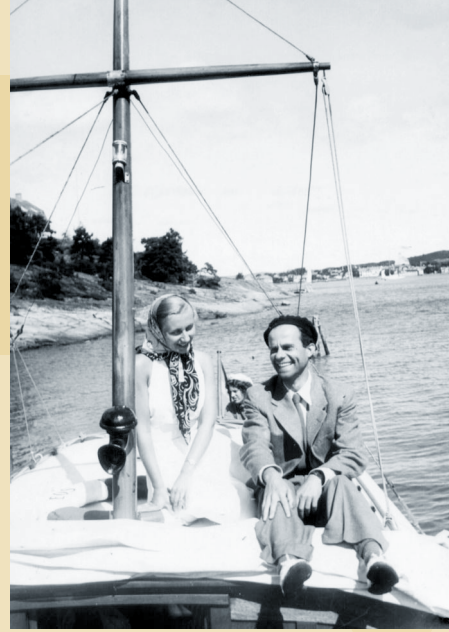
(L. Winnicka, *In the Waiting-room for Heaven. Talking about Life and Death*, Warsaw 1999)

My work. I have so far sacrificed to it all that each man and artist normally aspires after: a sense of being useful, recognition, success, fame, wealth. [...] Of course the consequence of this is the fact that I stand outside the mainstream of public artistic activity, have no contact either with audiences or agents, the sign of which is an empty pocket and a name known only to a few. But instead I have time, good health and satisfaction in duties performed well.

(Composer's letter to his brother, Zygmunt Maciejewski, 4 April 1957)

Composing is not a matter of choosing technical means for me. I have always worked in a state of emotional tension and I have always controlled the tension with my intellect, of which I was once not aware, [I have endeavoured] to achieve compatibility between my music and nature and, above all, the laws of acoustics.

(T. Kaczyński, *In Agreement with Nature*, an interview with R. Maciejewski, *Tygodnik Powszechny* No. 12, 19 March 1995)



Z żoną Elvi na jachcie /
With his wife Elvi on a yacht
(Göteborg 1940)



Z towarzyszką ostatnich lat życia
Elsie Thorsten /
With his fiancée Elsi Thorsten
(Göteborg 1991)

Requiem

Ukoronowaniem drogi twórczej Romana Maciejewskiego jest *Missa pro defunctis – Requiem*. To potężne misterium, trwające przeszło dwie godziny, poświęcone *Ofiarom ludzkiej ignorancji, Ofiarom wojen wszechczasów, Ofiarom kaźni tyranów, Ofiarom ludzkiego bezprawia, Ofiarom łamania Boskiego porządku natury*, powstawało przez blisko 15 lat.

The crowning of Roman Maciejewski's creative career is his *Missa pro defunctis – Requiem*. This powerful mystery, lasting for over two hours and dedicated to *The Victims of Human Ignorance, The Victims of Wars of All Times, The Victims of Tyrants' Torture, The Victims of Human Lawlessness, The Victims of the Violation of the Divine Order of Nature*, took more than fifteen years to write.

Celem moim jest tymczasem ukończenie Missa pro defunctis i życie staram się ułożyć wyłącznie z myślą o tym, żeby ten cel osiągnąć. Nie robię żadnych nowatorskich eksperymentów, ale staram się napisać muzykę zdolną do poruszenia i „uczonych w piśmie” i amatorów. W tym celu usiłuję sobie stworzyć syntetyczny styl, używając wszystkich mi znanych środków wyrazu muzycznego, i to przepełnienie muzyki od Palestriny do dzisiejszych czasów wymaga dużego wysiłku.

(List Romana Maciejewskiego do rodziny Kranców, 1950 lub 1951, Peebleshire, Szkocja)

At the moment it is my aim to finish Missa pro defunctis and I'm trying to arrange my life exclusively in such a way as to attain this goal. I am not making any innovatory experiments, but I'm trying to write music capable of moving both "the learned in the Law" and amateurs. To achieve this aim I'm striving to create a synthetic style, using all the means of musical expression that I know, and this fusion of music from Palestrina to contemporary times requires considerable effort.

(Roman Maciejewski's letter to the Kranc family, 1950 or 1951, Peebleshire, Scotland)

Jeżeli mam talent w dziedzinie muzyki i jeżeli się Bogu spodobało w ten sposób użyć mnie jako jedno ze swoich niezliczonych narzędzi, to w związku z tą sprawą jedna tylko myśl jest ważna – jak tego talentu użyć, żeby zbliżyć człowieka do człowieka i człowieka do Boga. Ta myśl natchnęła mnie do napisania Requiem i podtrzymywała mnie w długoletniej pracy nad tym dziełem.

(List Romana Maciejewskiego do Zygmunta Maciejewskiego, 1958, Kalifornia)

If I have a talent in the area of music and if it pleased God to use me – in this way – as one of his innumerable tools, only one thought is important for me in this connection – how to use this talent to bring man closer to man and man to God. This thought inspired me to write Requiem and supported me in long-term work on this composition.

(Composers's letter to his brother
Zygmunt Maciejewski, 1958, California)



**Przy pracy nad Requiem (Szkocja 1950) /
Working on Requiem (Scotland 1950)**

Głosy o Requiem / Press

Podkreślić trzeba niezwykle skoncentrowaną, [...] czystą siłę języka muzycznego, jak również gruntowne opanowanie rzemiosła kompozytorskiego, wyjątkową zręczność w operowaniu formą muzyczną [...]. Uważam, że Msza za zmarłych Romana Maciejewskiego jest wspaniałym dziełem, które więcej niż dobrze wypełnia swe miejsce w tradycji, która tak świetnie zaczęła się od Requiem Mozarta.

(R. Mangs, Maciejewskis rekviem: En storslagen bekännelse till livet, „Dagens Nyheter”, 8 XII 1980, Szwecja)

One should emphasize the unusually concentrated, [...] pure force of the musical language as well as the thorough mastery of the compositional technique, an exceptional skill in handling the musical form [...]. I think that Roman Maciejewski's Mass for the Dead is a magnificent work, taking its place more than well in the tradition, which had begun in such an excellent way with Mozart's Requiem.

(R. Mangs, Maciejewskis rekviem: En storslagen bekännelse till livet, Dagens Nyheter, 8 December 1980, Sweden)

Pan Maciejewski (65) jako kompozytor jest bezwzględnym indywidualistą, który jawnie odrzuca wszelkie muzyczne „etykiety” i szkoły. Jego koncepcje są ogromne i przestrzenne, a Requiem – pełne dojmujących, modalnych kontrastów i poruszających punktów kulminacyjnych. Kompozytor pisze „z serca” [...] tworzy muzykę, która wciąż przyciąga słuchacza, ma puls i witalność, jest intensywna i dramatyczna. Jest to utwór, który powinny mieć na uwadze wszystkie wiodące wytwórnie płytowe.

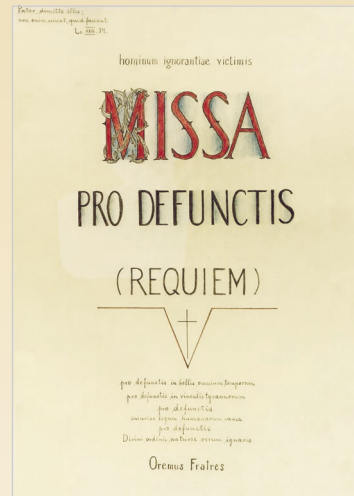
(„Tidings”, 7 XI 1975, USA)

Mr Maciejewski (65) as a composer is an outright individualist, who openly rejects all musical “labels” and schools. His conceptions are enormous and spatial and the Requiem – full of moving, modal contrasts and touching culminating points. The composer writes “from the heart” [...], creates music, which always attracts the listener, possesses the pulse and vitality, is intensive and dramatic. This is a work, which all the leading record companies should have in mind.

(Tidings, 7 November 1975, USA)



Wojciech Maciejewski, brat kompozytora, wręcza partyturę Requiem Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II (Watykan 1990) / Wojciech Maciejewski, the composer's brother, presents the Holy Father Jan Paweł II with the score of Requiem (the Vatican 1990)



Strona tytułowa rękopisu Requiem Romana Maciejewskiego / The title page of Requiem manuscript



Recenzje / Press

Mazurki / Mazurkas

Faktura fortepianowa mazurków doskonała; połączenia harmoniczne śmiałe i naturalne; ruch kontrapunktyczny przejrzysty, umiejętny i swobodny. Celowo i umiejętnie zastosowany prymityw folkloru dają pierwszorządne rezultaty artystyczne.

(S. Wiechowicz, „Kurjer Poznański” nr 363, 10 VIII 1933)

The piano writing of the mazurkas is perfect, the harmonic combinations daring and natural, the contrapuntal motion transparent, skilful and easy. Used in a purposeful and skilful way, the primitiveness of folk music produces first-rate artistic results.

(S. Wiechowicz, Kurjer Poznański No. 363, 10 August 1933)

Pianoduo concertante – koncert na dwa fortepiany / concerto for two pianos

Pewne jest tylko, że jeśli młoda muzyka [...] będzie przepojona tak głęboką powagą i poczuciem odpowiedzialności, jak muzyka Maciejewskiego, to niedługo powróci epoka Bachów, Haendłów i Mozartów.

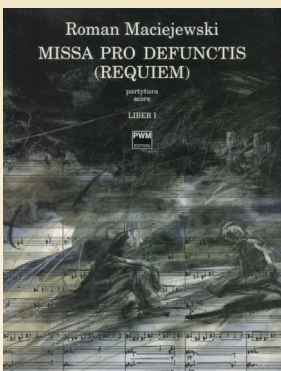
(J. Waldorff, Problemy współczesnej twórczości muzycznej.

[Na marginesie Koncertu Maciejewskiego], „Prosto z mostu”, 1937 nr 20)

It is certain that if young music [...] is imbued with such profound earnestness and a sense of responsibility as Maciejewski's music, the epoch of Bachs, Haendels and Mozarts will return soon.

(J. Waldorff, "The Problems of Contemporary Musical Creativity".

[A Sidenote to Maciejewski's Concerto] *Prosto z mostu*, 1937 No. 20)



Allegro concertante

Nieczęsto zdarza się w tym kraju, aby pozwolono nam być świadkami pierwszego wykonania muzyki klasy międzynarodowej, którą to klasę Allegro concertante na fortepian i orkiestrę Romana Maciejewskiego reprezentuje. Maciejewski jest jednym z czołowych nazwisk młodej polskiej fali kompozytorów. Nadzwyczajny muzyk [...] kompozytor i artysta z gorącym sercem, równocześnie obdarzony naturą wybuchową i dramatyczną, z lekką skłonnością do romantyzmu.

(G.N., Orkester-föreningen, „Göteborgs Handels och Sjöfarts-Tidning” nr 9, 1945, Szwecja)

It does not often happen here in this country for us to be allowed to be witnesses of first performance of music of international class, the class which Allegro Concertante for piano and orchestra represents. Maciejewski is one of the leading names in the young Polish generation of composers. An extraordinary musician, [...] composer and artist with a warm heart, and at the same time endowed with an impetuous and dramatic nature, with a slight inclination for romanticism.

(G.N. Orkester-föreningen, "Göteborgs Handels och Sjöfart-Tidning" No. 9, 1945, Sweden)

Nagrania / Recordings

Nagranie zostało uznane przez S. Johnsona z brytyjskiego „Gramophone” za nagranie roku: Requiem jest całością poruszającą do głębi i wprowadza nas w nastrój medytacji [...].

(S. Johnson, Maciejewski, „Gramophone” 1990, Wielka Brytania)

The recording was recognized by S. Johnson from the British Gramophone to be the recording of the year: Requiem is a profoundly moving whole leading us into a meditative mood [...].

(S. Johnson, Maciejewski, Gramophone 1990, Great Britain)



Jego znane u nas utwory są unikatem szczerości, prostoty, inwencji krystalicznie czystej, głęboko polskiej, wtopionej organicznie w na wskroś współczesną fakturę i harmonię.

(S. Kisielewski, „Z muzyką przez lata”, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1957)



Those of his works that are known in this country are unique specimens of sincerity, simplicity and the purest, profoundly Polish invention, organically fused with the thoroughly contemporary textures and harmonies.

(S. Kisielewski, With Music over the Years, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1957)

Dwa [...] cykle Pieśni kurpiowskich Szymanowskiego i Maciejewskiego należą do najwybitniejszych naszych utworów chóralnych okresu międzywojennego i prezentują opracowania polskiego folkloru najwyższej artystycznej rangi.

(M. Komorowska, O pieśniach Kurpiów, opis do płyty DUX 0116, 1998)

The two [...] cycles of Kurpian Songs by Szymanowski and Maciejewski belong to that group of our most outstanding choral works of the inter-war period and represent arrangements of Polish folk music of the highest artistic rank.

(M. Komorowska, On the Songs of the Inhabitants of the Kurpie Region, CD booklet DUX 0116, 1998)



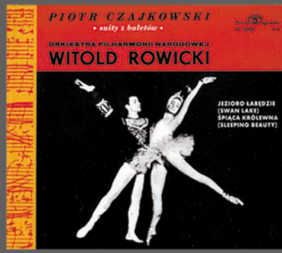
[Allegro concertante] to nie jest dzieło, wobec którego można przejść obojętnie, bogate pod względem barw, instrumentacji, języka kompozytorskiego. [...] Dojrzały utwór, wyrafinowany w rytmice i harmonii [...].

(A.Th. Gunnar Ek och Roman Maciejewski, „Svenska Morgonbladet”, 1946, Szwecja)



[Allegro concertante] this is not a work, which can be passed over indifferently, rich in respect of colours, instrumentation, compositional idiom. [...] A mature work, sophisticated in rhythm and harmony [...].

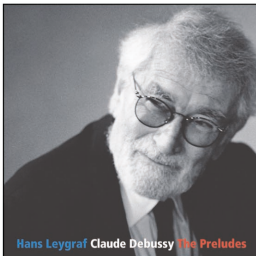
(A.Th. Gunnar Ek och Roman Maciejewski, Svenska Morgonbladet, 1946, Sweden)



POLSKIE NAGRANIA
 02-787 Warszawa
 ul. Okaryny 1
 tel. 644 11 94
 fax 644 94 87
 tel./fax 644 72 90

www.polskienagrania.com.pl

e-mail: wydawnictwa@polskienagrania.com.pl



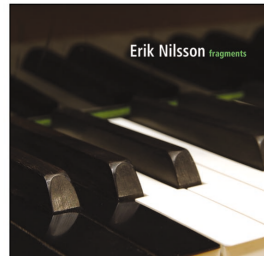
Hans Leygraf dBCD107
 Claude Debussy | The Preludes

The legendary Swedish pianist Hans Leygraf presents fresh and vital interpretations of Debussy's twenty-four monumental piano preludes. "CD of the Month" in "Corren", one of Sweden's leading newspapers!



Roman Maciejewski dBCD57
 Works by Roman Maciejewski

Thirteen of Maciejewski's mazurkas interpreted by internationally renowned pianist Michal Wesolowski! You'll also find the wonderful Trio for strings ("Matinata") and Sonata for violin and piano. A true discovery, first recordings!



Erik Nilsson dBCD115
 Fragments

"Easy-listening" piano music rooted in classical Romanticism and Impressionism, performed by the composer and pianist Erik Nilsson. This is the last CD in Nilsson's trilogy with his own piano music. Released in June 2006!



dB Productions Sweden

Your independant record label for classical, contemporary, jazz and world music.

Contact: www.db-productions.se | Order: www.swedishmusicshop.se • www.cdon.com

ZPR S.A. DZIAŁ USŁUG MAGAZYNOWYCH 03-994 Warszawa, ul. Wał Miedzeszyński 646
 tel: (+48 22) 514 13 12, fax: (+48 22) 514 13 08, www.zpr-logistyka.pl

Roman Maciejewski

1. *Requiem: Kyrie eleison* – Chór i Orkiestra Filharmonii Narodowej w Warszawie / Choir and Orchestra of the National Philharmonic in Warsaw, soliści / soloists: Z. Donat, J. Rappé, J. Knetig, J. Niziolek, T. Strugafa (dir) **03:28**
2. *Requiem: Quantus tremor* **05:11**
3. *Requiem: Confutatis* (fragment / excerpt) **04:08**
4. *Pieśni kurpiowskie: Kozak kurpiowski / Kurpian Songs: The Kurpian Kozak* – Warszawski Chór Kameralny / Warsaw Chamber Choir, R. Zimak (dir) **01:23**
5. *Fandango* na fortepian / *Fandango* for Piano – M. Mizera (pf) **02:20**
6. *Kolysanka* na fortepian i orkiestrę / *Cradle Song* for Piano and Orchestra – Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia / National Polish Radio Symphony Orchestra, R. Kobayashi (pf), M.J. Błaszczuk (dir) **05:17**
7. *Allegro concertante* na fortepian i orkiestrę / *Allegro concertante* for Piano and Orchestra (fragment / excerpt) – Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia / National Polish Radio Symphony Orchestra, R. Kobayashi (pf), M.J. Błaszczuk (dir) **09:52**
8. *Sonata* na skrzypce i fortepian / *Sonata* for Violin and Piano (fragment / excerpt) – M. Giordano (vn), P. Spisky (pf) **05:10**
9. *Mazurek nr 2 / Mazurka no. 2* – M. Wesotowski (pf) **03:54**
10. *Mazurek nr 3 / Mazurka no. 3* – M. Wesotowski (pf) **01:52**
11. *Negro spiritual „Sometimes I feel...”* na dwa fortepiany / for two pianos – R. Maciejewski (pf), J. Lefeld (pf) **04:00**
12. *Pianodue concertante* – koncert na dwa fortepiany (Allegro – I cz. / 1st movement) / concerto for two Pianos – R. Maciejewski (pf), J. Lefeld (pf) **07:51**
13. Fragmenty filmu S. Szlachtycza *Outsider – czyli portret Romana Maciejewskiego* (Produkcja TVP) / Excerpts from the film of S. Szlachtycz *Outsider – Roman Maciejewski portrait* (Polish Television Production) **04:18**

Wydawcy – licencje / Licences from:

Polskie Nagrania – 1, 2, 3; DUX – 4, 5; ZPR Records – 6, 7; dB 2002 – 8, 9, 10; Archiwum Polskiego Radia / Polish Radio Archive – 11, 12; TVP / Polish Television – 13

VideoCD do odtwarzania za pomocą komputera PC i stacjonarnych odtwarzaczy DVD i VCD / VideoCD requires DVD/VCD compatible player or PC with videoCD software

www.pwm.com.pl/maciejewski



www.pwm.com.pl

PROMOCJA / PROMOTION
promotion@pwm.com.pl

MARKETING / SALES DEPT.
sales@pwm.com.pl

BIBLIOTEKA MATERIAŁÓW ORKIESTROWYCH / HIRE LIBRARY
bmo@pwm.com.pl
hire@pwm.com.pl

Spadkobierca i Wydawca serdecznie dziękują panu Jackowi Jadackiemu za materialne wsparcie wydania folderu.
The composer's heir and publishers extend heartfelt thanks to Jacek Jadacki for financial support in the publication of this booklet.

Tekst / Text Marlena Wiczorek
Redakcja / Prepared by Aleksandra Suruto
Projekt graficzny / Layout Studio Kozak s.c.
Zdjęcia / Photos Archiwum rodzinne kompozytora / Composer's family archive
Tłumaczenie angielskie / English translation by Ewa Cholewka